

بِنَامِ آنَّ كَهْ جَانَ رَاكْفَرْتَ آمُونْخَتْ

مُسَمَّح

کنترل خطرات در محیط کار

بر مبنای گواهی نامه بین المللی NEBOSH

ترجمه:

مهناز محسنی - محمد اصابتی

عنوان و نام پدیدآور : کنترل خطرات در محیط کار بر مبنای گواهی نامه بین المللی /NEBOSH

متجمین مهندز محسنی، محمد اصابتی.

مشخصات نشر : تهران: دانش بیاناد، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهري : ۲۲۳ ص: مصور، جدول.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۵۴-۶۳-۸

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : نوش (هیات ملی بررسی بهداشت و ایمنی شغلی) -- آزمون ها -- راهنمای مطالعه

National Examination Board in Occupational Safety and Health -- Examinations -- Study guides

موضوع : ایمنی صنعتی

Industrial safety

موضوع : بهداشت صنعتی

Industrial hygiene

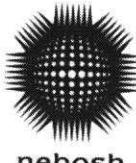
شناسه افزوده : محسنی، مهندز، ۱۳۵۹ - مترجم

شناسه افزوده : اصابتی، محمد، ۱۳۴۳ - مترجم

رده بندی کنگره : ۵۵T

رده بندی دیوبی : ۳۶۳/۱۱

شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۹۲۷۸۶

کنترل خطرات در محیط کار

بر مبنای گواهی نامه بین المللی NEBOSH

مهندس محسنی - محمد اصابتی	ترجمه
رضا اکرمی شاهنده	مدیر تولید
واحد تولید انتشارات فدک ایستادیس	حرروفچینی و صفحه آرایی
۱۴۰۱ - اول	نوبت چاپ
۲۰۰	تیراز
۸۵۰۰۰ تومان	قیمت
۹۷۸-۶۲۲-۶۰۵۴-۶۳-۸	شابک

تهران- خیابان انقلاب - خیابان اردبیلهشت- بین باغی نژاد و جمهوری- ساختمان ۱۰ دفتر انتشارات :

تلفن: ۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱ - ۱۶۴۸۱۰۹۶

میدان آزادی (باغ ملی)- ابتدای خیابان فرجی- جنب مجتمع ستاره فروشگاه بزد:

تلفن: ۳۶۲۲۶۷۷۱ - ۳۶۲۲۶۷۷۲ - ۳۶۲۲۶۷۴۷۵

ایمیل و وب سایت: www.fadakbook.ir - fadakbook@yahoo.com

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است، مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات دانش بیاناد می باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، گی بردازی به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات دانش بیاناد ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات دانش بیاناد

مقدمه

یکی از نشانه‌های رشد و توسعه پایدار، داشتن نیروی انسانی سالم به عنوان گرانمایه‌ترین سرمایه ملی کشور است و یکی از ابعاد دستیابی به این مهم رشد و ترویج همه‌جانبه فرهنگ ایمنی در محیط کار است.

بدیهی است که پیشرفت‌های تکنولوژی و توسعه پژوهش‌های زیربنایی با وجود تمام مزايا و منافعی که برای نسل پسر به همراه داشته‌اند، سرمنشل مخاطرات و نارسایی‌های قابل توجهی نیز بوده‌اند، آمارهای نگران‌کننده حوادث کوچک و بزرگ و بیماری‌های شغلی که هر لحظه در گوشاهی از این دنیا پهناور بهویژه در کشور ما رخ می‌دهد و واقعیت انکارنابذیر آن این است که به رغم توسعه و تکامل فنون و فن‌آوری، جلوگیری از حوادث و بیماری‌های ناشی از کار به طور کامل امکان‌پذیر نبوده و نمی‌توان آن را از صحنه زندگی بشر به‌طور کامل حذف نمود ولیکن می‌توان با استفاده از روش‌های علمی و با بهره‌مندی از اصول مدیریت ایمنی تا حدود زیادی از آنها پیش‌گیری نمود. لذا بر اساس مسئولیت دوران خدمت برای توسعه فرهنگ ایمنی، تهییه و تدوین کتب با موضوع ایمنی را سرلوحه برنامه کاری خود قرار داده و از آنجایی که مخاطبان این مجموعه از کتب کارگران، کارفرمایان و سایر اقشار با هر سطح علمی در نظر گرفته شده است. این کتاب در بی‌گذاردن نکات ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در عملیات بر اساس منابع NEBOSH IGC2 با همکاری سرکار حالم مهندس مهنداز محسنی ترجمه گردیده است، امید است این اقدام بتواند قدم مثبتی در جهت ایجاد و تغییر نگرش مطلوب برای صیانت از نیروی انسانی را در بی‌داشته باشد.

جادارد که از خدمات سرکار خانم مهندس مهنداز محسنی کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای و همه عزیزانی که در این راه زحمت‌کشیده‌اند قدردانی و تشکر نمایم.

محمد اصابتی

مدیر کل سابق بازرسی کار و دبیر شورای عالی حفاظت فنی کشور

فهرست مطالب

فصل ۱ حرکت ایمن افراد و وسایل نقلیه ۱

۱.۱	مقدمه ۲
۲.۱	حرکت افراد ۲
۳.۱	مراحل پیشنهادی جهت کنترل خطرات کار در ارتفاع ۶
۴.۱	خطرات بالقوه محیط کار که می‌تواند باعث آسیب عابران بیاده شود ۶
۴.۱.۱	معیارهای کنترل برای خطرات مربوط به عابران بیاده ۸
۵.۱	حرکت وسایل نقلیه
۵.۱.۱	انتخاب وسایل نقلیه محل کار ۱۳
۵.۱.۲	حرکت دندۀ عقب وسیله نقلیه ۲۴
۵.۱.۳	سوخت وسایل نقلیه ۱۶
۵.۱.۴	وسایل نقلیه خارج از محل کار ۱۷
۶.۱	لیفتراک‌ها و دامپرها ۱۸
۶.۱.۱	لیفتراک‌های تعادلی ۱۸
۶.۱.۲	لیفتراک‌های مخصوص سطوح ناهموار ۱۹
۶.۱.۳	لیفتراک‌های صنعتی ۱۹
۶.۱.۴	از دست رفتن کنترل و چپ شدن لیفتراک و دامپرها ۲۱
۶.۱.۵	پارک کردن لیفتراک ۲۳
۶.۱.۶	بازدید و بازرسی لیفتراک ۲۴

فصل ۲ حمل و نقل دستی بار ۲۷

۱.۲	تعريف حمل و نقل دستی بار ۲۸
۲.۲	آناتومی ستون مهره‌ها ۲۸
۳.۲	وضعیت بدن ۳۰

ارزیابی ریسک حمل و نقل دستی	۳۰	۴.۲
پیشگیری از آسیب‌های مربوط به جابه‌جایی دستی بار	۳۵	۵.۲
حرکت‌شناسی در جابه‌جایی بار	۳۷	۶.۲
تجهیزات و ضمایم بلند کردن بار و موارد احتیاطی	۳۸	۷.۲
جرثقیل‌ها	۳۹	۱.۷.۲
ضمایم بلند کردن بار	۴۴	۲.۷.۲
عملیات بلند کردن ایمن بار	۴۶	۸.۲
بالابرها	۴۷	۹.۲
سیستم‌های انتقال	۴۸	۱۰.۲
منابع	۵۱	

فصل ۳ تجهیزات کار ۵۳

مناسب بودن تجهیزات کار	۵۴	۱.۳
اطلاعات و دستورالعمل‌ها	۵۵	۲.۳
آموزش	۵۵	۳.۳
مسئولیت کاربران	۵۶	۴.۳
آزمایشات قانونی	۵۷	۵.۳
حافظاظ‌گذاری ایمن ماشین‌آلات	۵۷	۶.۳
حداقل فاصله دسترسی ایمن برای حفاظهای ثابت	۵۸	۷.۳
پیشگیری از حوادث ماشین‌آلات	۵۸	۸.۳
طراحی ماشین‌آلات	۵۸	۱.۸.۳
کنترل‌گرها	۵۹	۲.۸.۳
ایمنی در زمان خرابی	۵۹	۳.۸.۳
چگونگی تعمیر و نگهداری	۵۹	۴.۸.۳
سلسله مراتب کنترل برای حفاظ گلخانه‌ماشین‌آلات	۵۹	۹.۳
اینترلاک (Interlock Guard)	۶۳	۱۰.۳
مزایای حفاظ اینترلاک	۶۳	۱.۱۰.۳
معایب حفاظ اینترلاک	۶۳	۲.۱۰.۳
حفاظهای اتوماتیک (دور کننده)	۶۴	۱۱.۳
حفاظهای توقف اضطراری	۶۴	۱۲.۳
سایر انواع حفاظهای	۶۴	۱۲.۳